

พลังแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มและเครือข่าย: การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน บ้านบวกหม้อ และบ้านดงป่าล้น ต. ชีเหล็ก อ. แม่แตง

เกษตรกรทั้งสองบ้านบวกหม้อและบ้านดงป่าล้น ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ ดังเช่น หมู่บ้านทั่วไปในภาคเหนือ โครงการเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนของสองหมู่บ้าน และบ้านดงป่าล้น ได้ดำเนินการภายใต้ความร่วมมือของสำนักงานเกษตรอำเภอแม่แตง และ ศวพก. โดยผ่านกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

บวกหม้อ

ดงป่าล้น

- สมาชิกกลุ่มเมล็ดพันธุ์
- วิทยากรที่ผ่านการทดสอบ โดยเกษตรกร และได้ผล

- 10 ราย
- ปลุกข้าวเส้นเดียว
- ใช้น้ำสกัดชีวภาพ
- พันธุ์ข้าวคุณภาพสามารถจัดทำเมล็ดพันธุ์หลักของตนเอง

- 42 ราย
- ใช้ห้ำมะกรูดกำจัดหอย
- ใช้กบควบคุมแมลงศัตรูข้าวจนเกิดโครงการอนุรักษ์พันธุ์กบ โดยชุมชนและเลี้ยงกบเชิงธุรกิจ
- พัฒนาเครื่องมือเกี่ยวข้าวจากเครื่องตัดหญ้าแบบสะพาย

- การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม
- ยังไม่ชัดเจน

- ชัดเจนและมีกิจกรรมเป็นรูปธรรม เช่นการกำหนดกติกาเรื่องการอนุรักษ์พันธุ์กบ ในการจัดการแมลง ศัตรูข้าว และธุรกิจการเลี้ยงกบ

คุณสมบัติพิเศษที่ปรากฏ

การจัดเวทีให้ชุมชนทั้งสองหมู่บ้านพบปะเพื่อทบทวนบทเรียนเกี่ยวกับ ขั้นตอนการผลิตข้าวได้สร้างทักษะพลังเสริมที่ระดับเครือข่าย และได้รูปแบบการผลิตเมล็ดข้าวชุมชนเพิ่มเติมที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับพื้นที่ดังนี้

- เทคนิคการปลุกข้าวเส้นเดียว ที่อายุกล้าไม่เกิน 25 วัน
- การใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน
- การใช้ปุ๋ยน้ำสกัดชีวภาพเป็นธาตุอาหารเสริมในระหว่าง ฤดูปลูก
- การปล่อยกบในทุ่งนา พร้อมทั้งกำหนดมาตรการอนุรักษ์ และกฎเกณฑ์สำหรับการจับเป็นอาหาร
- การใช้ห้ำมะกรูดควบคุมหอยเชอรี่ในนาข้าว
- การใช้เครื่องเก็บเกี่ยวข้าวจากเครื่องตัดหญ้าแบบสะพาย

วิทยากรผสมผสานจาก 2 หมู่บ้านได้กลายเป็นวิธีการผลิตข้าวที่ดี และเหมาะสมในพื้นที่ที่ได้จากการสังเคราะห์ประสบการณ์จนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่

